

1. Az egyház működése

- a germán törzsek is idővel átveszik a vallást
- szigorú hierarchia
- fontos központok (Róma, Bizánc, Jeruzsálem)
- területek élén a püspökök, Rómában a vezető a pápa
- a pápát a bíborosok testülete választja
- a frankokkal való kiegyezés hatására létrejön a Pápai állam (756)
- Nagy Károly koronázása (800), a pápa hatalmának megerősítése
- egyház legfontosabb jövedelemforrása a tized és a földbirtok

2. Szerzetesek

- a 4. és 5. században már kolostorok alapulnak
- Szent Benedek (529) bencés rend megalapítása
- szigorú napirend (*regula*)
- „*Ora et labora*” - imádkozz és dolgozz
- a szerzetesek legfontosabb feladata a kódexmásolás és a hittérítés
- gyakori volt az egyházi tisztségek megvásárlása (*szimónia*)
- A clunyi reformban ez ellen lépett fel egységesen a pápa és a bencés rend
- 10. századtól egyéb rendek alapulnak
 - (1098) ciszterciták – első sorban mezőgazdasággal foglalkoztak (sörfőzés)
 - (1209) ferencesek – prédikáló, hittérítő rend, későbbi egyetemen tanárok
 - (1215) domonkosok – koldulórend, tanítás, és nevelés, később inkvizíció

3. Egyházszakadás

- egyre több ellentét Róma és Bizánc között (teológiai kérdések)
- megjelenik az ikonográfia
- pápával való szembenállás (gazdasági érdekek az új népek megtérítésében)
- 1054 két részre szakad az egyház
 - görögkeleti – központja Bizánc
 - római katolikus – központja Róma

4. Investitúra harc

- konfliktus az egyházi tisztségek kinevezése miatt a pápa és a császár között (feudalizmus)
- IV. Henrik és VII. Gergely kölcsönösen kiátkozza egymást
- a pápai átok miatt a feudális eskü érvényét veszti ⇒ a császár engedni kényszerül
- 1077 Canossajárás ⇒ pápa visszafogadja
- végül hosszú harcok után 1122 wormszi konkordátum megkötése
 - a pápa nevezi ki az egyházi tisztséget, de a földet a császár adja

Kódexmásoló szerzetes

Canossa járás (1077)